

Jestem Rodzicem

Drodzy Rodzice

W sytuacjach gdy niepokoi Państwa zachowanie dziecka, chcecie porozmawiać o dziecku i Waszych z nim relacjach, macie pytania dotyczące funkcjonowania dziecka w szkole, potrzebujecie wsparcia w procesie wychowania, zapraszamy na indywidualne konsultacje w godzinach naszej pracy.

Pedagodzy szkolni

Pismo dla rodziców przedszkolaków i uczniów Miejskiego Zespołu Szkół nr 8 w Krośnie

Rok 10, numer 4/41

Data wydania: kwiecień 2020 r.

W tym numerze:

Jak zabezpieczyć dowody przemocy wobec dziecka w Internecie? (str. 1-2); Jak rozwijać w dziecku pasję do czytania? (str. 3-6); System zetonowy – jak go stosować? (str. 6-8);

Jak zabezpieczyć dowody przemocy wobec dziecka w Internecie?

Helpline
źródło: helpline.org.pl

W przypadku podejrzenia przemocy wobec dziecka w Internecie niezmiernie ważne jest szybkie zabezpieczenie dowodów. Mogą one pomóc w ustaleniu sprawcy przemocy i zapobiec jej kontynuacji. W przypadku podejrzenia przestępstwa dowody będą cennym materiałem dla organów ścigania oraz instytucji wymiaru sprawiedliwości.

W Internecie najczęściej pozostaje ślad wszystkiego, co zostało w nim opublikowane. Nawet jeśli określone treści zostaną usunięte z sieci, to są one zachowywane jeszcze przez jakiś czas w archiwach serwerów, na których były publikowane. Jest więc możliwość ich odzyskania. W przypadku,

Dowodami, w zależności od charakteru przemocy online wobec dziecka, mogą być:

- wiadomości e-mailowe,
- wiadomości sms i mms,
- wpisy na stronach internetowych,
- komentarze do wpisów lub do zdjęć w serwisach społecznościowych, na blogach, w fotogaleriach itp.,
- zdjęcia, grafiki,

- treści rozmów prowadzonych przy użyciu komunikatorów lub czatów.

W zależności od okoliczności zdarzenia i typu treści, które chcemy zachować, można wykorzystać jeden ze sposobów zabezpieczania dowodów.

1. Zachowywanie wiadomości W przypadku przemocy przy użyciu telefonu

komórkowego ważne jest, by nie usuwać sms-ów, mms-ów, historii połączeń, które wskazują na jej wystąpienie. W przypadku przemocy w Internecie rów-

(Ciąg dalszy na stronie 2)

niez – jeśli to możliwe – warto zachować treści, które na nią wskazują. W niektórych sytuacjach – gdy krzywdzące kogoś treści są opublikowane w miejscu widocznym dla wielu osób (np. komentarze pod zdjęciami w serwisie społecznościowym, wpisy na forum klasowym) – konieczne jest ich usunięcie. Wówczas przed usunięciem tych treści należy je zabezpieczyć.

2. Wykonanie screenów (zrzut całego ekranu) Dobrym sposobem na zabezpieczenie dowodów jest wykonanie tzw. screena. Screen jest czymś w rodzaju zdjęcia tego, co aktualnie widać na monitorze komputera. Aby go wykonać, należy nacisnąć klawisz Print Screen (pozornie nic się nie dzieje), a następnie otworzyć dokument typu Word lub Paint i wybrać opcję: wklej. Dokument ze screenami należy zapisać na dysku komputera.

3. Archiwizowanie treści rozmów Korzystając z komunikatorów i czatów, warto uruchomić autoarchiwizację – opcję automatycznego zapisywania wszystkich prowadzonych przez użytkownika rozmów. Umożliwia ona śledzenie historii poszczególnych kontaktów, a także prosty i szybki dostęp do określonych zapisów. Jeśli dany komunikator lub czat nie posiada funkcji archiwizacji wiadomości, warto wówczas kopiować

treści rozmów i zapisywać je w dowolnym edytorze tekstu.

4. Wykonanie zrzutu animacji ekranu Innym sposobem na dokumentowanie tego, co dzieje się

Jeśli masz wątpliwości związane z problemem cyberprzemocy wobec dziecka w Internecie, skontaktuj się z konsultantami Helpline.org.pl

Tel. 0 800 100 100

czat na stronie www.helpline.org.pl

w Internecie, jest korzystanie z programów do tzw. zrzutów z ekranu. Przy pomocy tego typu oprogramowania można dokonywać zapisu obrazu widocznego na monitorze. Zapis ten przypomina ostatecznie film przedstawiający wszystkie wyko-

nywane czynności (prowadzone rozmowy, przeglądane strony itd.). Warto upewnić się, że oprogramowanie, z którego korzystamy, jest legalne.

5. Wydruk Dowodem przemocy w sieci może być również wydruk witryny internetowej, na której opublikowane są określone treści. Przy wykonywaniu wydruków należy zwrócić uwagę, by obejmowały one całe okno witryny – łącznie z paskiem tytułowym i znajdującym się na nim adresem strony. Wydruki stron warto opisać, podając dokładną godzinę ich wykonania.

6. Zapis rozmów Aby zabezpieczyć treści prowadzonych przy użyciu Internetu rozmów lub innych dowodów w formie tekstu, można skopiować je z danego miejsca w Internecie i zapisać w dowolnym edytorze, np. w Wordzie. W tej postaci zapisany plik należy zachować na dysku komputera. Korzystając z tej formy zachowywania dowodów należy pamiętać, by w kopionym tekście nie dokonywać żadnych zmian. Ważne jest, by dokumentowany tekst był kompletny

i zawierał

wszystkie wypowiedzi, np. rozmowy na czacie. W przypadku tego typu zabezpieczania dowodów należy skopiować i zachować link do strony, na której treści te się znalazły. ■

Jak rozwijać w dziecku pasję do czytania?

M. Różyńska
źródło: spskawina.pl

*Czytanie książek to najpiękniejsza zabawa,
jaką sobie ludzkość wymyśliła.
Wisława Szymborska*

Czytanie zaliczane jest do podstawowych umiejętności człowieka. Kontakt ze słowem pisanym pełni funkcję środka komunikacji społecznej, dzięki któremu dana jednostka podnosi poziom swojej wiedzy o świecie, a co więcej, może poznawać rzeczywistość, której nie doświadcza w życiu codziennym. Dzięki książkom znacznie lepiej rozumie i odbiera otaczający świat, co ma wpływ na kształtowanie się osobowości pod względem emocjonalno-społecznym. Obserwacje specjalistów terapii pedagogicznej pracujących z uczniami dyslektycznymi wskazują, że u dzieci sięgających po książki szybciej dokonuje się rozwój wielu funkcji i procesów poznawczych. Czytanie książek umożliwia rozwój czynności intelektualnych, stymuluje wyobraźnię, doskonali pamięć, angażuje rozumowanie, a także rozwija kompetencje komunikacyjne do wyrażania własnych poglądów i myśli oraz wpływa na poszerzanie zasobu słownictwa. Choć wielu dorosłych deklaruje, że lubi czytać, to 21% uczniów uczęszczających do klas starszych szkoły podstawowej nie widziało rodziców czytających książkę (Bogdanowicz, Adryjanek, Różyńska 2011). Współcześni rodzice mają mało czasu dla swoich dzieci, żyją pod ciągłą presją nadmiaru obowiązków i w związku z tym coraz mniej czasu poświęcają na czytanie dzieciom książek. Ciekawymi spostrzeżeniami z przekazu nauczycieli dzieli się A. Adryjanek, współautorka książki *Uczeń z dysleksją w domu*. Poradnik nie tylko dla rodziców (Bogdanowicz, Adryjanek, Różyńska 2011). Pedagodzy dostrzegają tendencję, że rośnie liczba uczniów w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, którzy przeczytali samodzielnie jedną lub kilka książek. Z tych względów rodzą się potrzeby, by możliwie wcześnie wyposażać dzieci w umiejętność czytania i rozwijać w nich pasję do czytania. Dzieci mają wrodzone pragnienie zdobywania wiedzy i nowych umiejętności, w związku z tym warto zaszczepiać w nich przekonanie, że czytanie książek jest doskonałą okazją do wzbogacania wiedzy ogólnej.

U dzieci w okresie przedszkolnym można zaobserwować wyjątkowy moment, kiedy cieszą się z tego, że nauczą się czytać. Jednak to, czy dziecko polubi czytanie, czy stanie się ono najpiękniejszą zabawą, w dużej mierze zależy od odpowiedniego oddziaływania wychowawczego rodziców. Motywacja i chęć do czytania rozwija się od wieku niemowlęcego, przez doświadczanie wspólnego „czytania” książek z rodzicami. W tym miejscu warto przytoczyć skierowaną do rodziców radę nowozelandzkiej specjalistki w dziedzinie nauki czytania D. Butler: „Stale miej pod ręką dziecięce książki i pokazuj je swojemu dziecku od

źródło: pixabay.com

(Ciąg dalszy na stronie 4)

dnia, gdy przywieziesz je do domu. Okładki powinny być w żywych kolorach i początkowo niemowlę może uczyć się skupiać wzrok na znajdujących się na nich obrazkach. Już w ciągu pierwszych miesięcy możesz swoje maleństwo sporo nauczyć o książkach". Dzięki tym praktykom wyzwala się u dziecka wewnętrzna potrzeba nauki czytania. A nauka jest bardziej efektywna, gdy dziecko ją akceptuje, gdy samodzielnie podejmuje próby czytania. Nauczyciele i terapeuci pedagogiczni zauważają, że uczniowie z silną wewnętrzną motywacją uczą się szybciej i z większym skutkiem (Cackowska 1984.) Dlatego też strategia wdrażania dziecka do nauki czytania powinna być przemyślana i odpowiednia do wieku. W książce *Uczeń z dysleksją w domu. Poradnik nie tylko dla rodziców* (Bogdanowicz, Adryjanek, Rożyńska 2011) znajduje się wiele rad dla rodziców, jak zachęcać dziecko w wieku przedszkolnym do czytania i obcowania z książką:

- Rodzic dba o to, by w domu były książki odpowiednie do wieku dziecka.
- Zwraca uwagę na to, czym dziecko szczególnie się interesuje, aby dobrać odpowiednią literaturę.
- Codziennie przez około 20-30 minut czyta dziecku książkę.
- Pomaga dziecku zrozumieć, na czym polega czytanie, przez uważne obserwowanie i pokazywanie palcem lub wskaźnikiem odpowiednich linijek tekstu.
- Rozmawia z dzieckiem o przeczytanym fragmencie książki, zachęca do zadawania pytań na temat treści, wyjaśnia niezrozumiałe słowa, zachęca do opowiedzenia dalszego ciągu książki.
- Zwraca uwagę dziecka na ilustracje i ich związek z treścią.

źródło: pixabay.com

- Zachęca dziecko do ilustrowania przeczytanego tekstu.
- Zachęca dziecko do uczenia się na pamięć krótkich wierszyków.
- Wskazuje dziecku korzyści z czytania – poznawanie ciekawostek, poszukiwanie informacji, zrobienie czegoś według przepisu czy instrukcji.
- Własnym przykładem pokazuje dziecku, że czytanie sprawia przyjemność, dziecko widzi, że rodzic czyta książki.
- Uczy dziecko szacunku do książki – przypomina o umyciu rąk, używaniu zakładki, odkładaniu książki na półkę.
- Inspiruje dziecko do czytania książek innym, na przykład młodszemu rodzeństwu czy maskotce w przygotowanym kąciku do czytania.

Rodziców dzieci w wieku przedszkolnym zachęcam do przygotowania w domu przytulnego kącika do czytania, w którym jest stolik i lampka, przy stoliku krzeselka lub miękkie pufy, pod nogami miękki dywanik, a obok półka z książkami. W takim kąciku rodzice mogą codziennie czytać swoim dzieciom, może tam także zamieszkać wybrana przez dziecko maskotka, której będzie ono czytało razem z rodzicem ulubione książki i czasopisma. Rodzic może uatrakcyjnić zabawę w czytanie poprzez wejście w rolę maskotki i rozmawiać z dzieckiem o przeczytanych bajkach. Skutecznym sposobem wspierania dziecka w czytaniu jest propozycja M. Bogdanowicz czytanie z rodzicem (czytanie w parach). Pomoc rodzica polega na pokazaniu właściwego sposobu czytania. Dorosły czyta spokojnie, półgłosem i wolno, wyrazy wydłuża (należy unikać głoskowania i skandowania sylab).

(Ciąg dalszy na stronie 5)

źródło: pixabay.com

źródło: pixabay.com

kiem. Wskaźnikiem może być patyczek czy inny, cienki przedmiot, który ułatwia dziecku utrzymanie wzroku na czytany tekście.

- Rodzic zadaje pytania sprawdzające, odnoszące się do tekstu, wyjaśnia niezrozumiałe słownictwo.
- Rodzic z dzieckiem wybierają fragment tekstu (kilka zdań) do wspólnego czytania.
- Rodzic informuje dziecko, w jaki sposób będzie ono czytało, np. ze wskaźnikiem, stosując metodę sylabową.

Dziecko w tym samym czasie również czyta głośno, starając się nadążyć za dorosłym. Gdy dorosły usłyszy, że dziecko zaczyna czytać pewniej, głośniej, powinien pozwolić ściszać głos do szeptu i skracać śpiewne wydłużanie wyrazów. Przy pojawieniu się problemów z czytaniem w formie zacinania, niemożności odczytania wyrazu dorosły ponownie podnosi ton głosu – do czasu, gdy dziecko znowu zacznie względnie płynnie czytać. Taki trening powinien odbywać się codziennie przez około 10 minut. Już po kilku razach technika czytania dziecka ulegać będzie poprawie, a tempo czytania się przyspieszy. Prowadząc codzienne treningi głośnego czytania, rodzic może uwzględnić następujące wskazówki (Mańkowska, Rożyńska 2010, 2011, 2012):

- Rodzic wspólnie z dzieckiem wybierają z książki lub czasopisma dla dzieci opowiadanie, wierszyk.
- Przed czytaniem rodzic przeprowadza ćwiczenia słuchowe w analizie i syntezie sylabowej słów (nazw obrazków, przedmiotów), ćwiczenia oczu (np.: Weź do ręki kredkę, trzymaj ją na wysokości wzroku. Narysuj obrazek: drzewo chmurę, słońce. Cały czas podążaj za kredką tylko wzrokiem, głowa i szyja są nieruchome.)
- Rodzic odczytuje głośno tekst, dziecko w tym czasie słucha ze zrozumieniem i uważnie śledzi wzrokiem, pokazując tekst palcem lub wskaźni-

- Dziecko czyta razem z rodzicem (np. czytanie w parach – opis wyżej).
- Dziecko ćwiczy głośne czytanie (przynajmniej dwa razy).
- Rodzic nagradza dziecko za wysiłek i postępy w czytaniu (stosuje pochwałę).

O czym należy pamiętać, wdrażając dzieci do czytania

Szczególnie ważne jest głośne czytanie swojemu dziecku od wieku poniemowlęcego aż do nastoletniego, ponieważ wpływa to wszechstronnie na jego rozwój, a także buduje silną więź emocjonalną pomiędzy dzieckiem a rodzicem. Od początku należy wyrabiać umiejętność

źródło: pixabay.com

(Ciąg dalszy na stronie 6)

rozumienia czytanego tekstu. Zdolność tę kształtuje się już wtedy, gdy dziecko uważnie słucha modulacji głosu rodzica i stara się obserwować czytany przez dorosłego tekst (np. przez wodzenie palcem). Pomocne jest też, kiedy książki czy czasopisma dla dzieci są bogato ilustrowane. Ilustracje odnoszące się do tekstów pobudzają zaciekawienie tematem, ułatwiają zrozumienie, sprawiają, że dziecko myśli o tym, co czyta, dzięki temu czytanie ma charakter pełny, czynny, a nie mechaniczny. Duże znaczenie dla rozwijania motywacji do czytania ma dobór tematyki, która może być inspiracją do twórczego zaangażowania dziecka np. w działalność plastyczną lub teatralną. Istotna jest również różnorodność formalna tekstów (np. opowiadania, teksty dialogowe, wiersze, baśnie, zagadki, rebusy, komiksy itp.). Taką różnorodność tekstów zapewniają między innymi czasopisma dla dzieci. Warto czytać dzieciom także bajki terapeutyczne, które skutecznie pomagają obniżyć lęk u dziecka, zmienić myślenie o sobie samym, odnaleźć własne odczucia i powiązać je z wydarzeniem. Dziecko ma możliwość dostrzec, że inni też mają podobne problemy oraz zaobserwować sposób reagowania na nie. Jeśli dziecko uważa, że bohater jest nagradzany za właściwe reakcje

i odpowiednie zachowania, zaczyna podobnie (pozytywnie) myśleć i naśladować skuteczne sposoby działania. W ten sposób nabywa nowe kompetencje i wzmacnia poczucie swojej wartości. Bajki terapeutyczne, w których występuje przyjaciel dzieci Bratek (Mańkowska, Rożyńska 2010, 2011, 2012), pokazują dziecku wzory zachowań społecznie akceptowanych, uczą norm społecznych, uświadamiają stany emocjonalne. Bohater ten ma pozytywne relacje z dziećmi, zawsze pomaga im w pokonywaniu wszelkich trudności. Cierpliwie wspiera w przełamywaniu lęku przed czytaniem oraz ciepło motywuje do wysiłku. Ma ogromny wpływ na wzbudzenie zainteresowania czytaniem. Dzięki tym zabiegom możemy spodziewać się, że u dziecka wzrosnie poczucie kompetencji i wiara we własne siły.

Przedstawione pomysły mogą pomóc w rozwijaniu u dziecka pasji do czytania, czerpania radości z lektury oraz w zbudowaniu silnej więzi emocjonalnej pomiędzy dzieckiem a rodzicem. Sprawmy, by najpiękniejszym wspomnieniem z dzieciństwa było wspólne czytanie, a najbardziej wartościową pamiątką – ulubiona książka. Naprawdę warto! ■

System żetonowy – jak stosować?

K. Sieniawska
źródło: *spdavinci.pl*

źródło: *pixabay.com*

System żetonowy jest jedną z technik, która jest skuteczna w uczeniu pożądanych zachowań oraz wygaszaniu zachowań niewłaściwych. Polega na przyznawaniu punktów za ustalone wcześniej zachowanie, zbieraniu ich i finalnie wymienianiu na konkretne nagrody.

Konstrukcja systemu żetonowego:

- Opisanie niepożądanego zachowania (kiedy się pojawia, jak często i w jakich okolicznościach).
- Dokładne opisanie zachowania pożądanego – tak aby opis ten był zrozumiały dla dziecka. Należy formułować to zachowanie w sposób pozytywny, np. „będziesz sprzątać po zabawie” zamiast „nie wolno zostawić bałaganu w pokoju”.
- Należy nadać wartość punktową zachowaniu.
- Należy ustalić, ile razy dziennie zachowanie ma wystąpić.
- Przyznawane żetony powinny być wspólnie przykle-

jane do tablicy/kartki wywieszanej w widocznym miejscu.

- Uzyskane żetony mogą być wymienione na nagrody, których przedmiot ustalamy wraz z dzieckiem.
- Nagrody dzielimy na 3 kategorie: małe, średnie i duże.
- Najlepiej stosować system do jednego zachowania lub maksymalnie trzech wybranych zachowań (im starsze dziecko, tym zachowań objętych systemem może być więcej).
- Żetony powinny być przyznawane od razu po właściwym zachowaniu.
- Każdy zdobyty żeton należy chwalić.
- Jeśli dziecku nie udaje się zdobyć żetonu (a zadanie jest konkretne i osiągalne), to można spokojnie wyjaśnić dziecku dlaczego mu się nie udaje i zachęcić, mówiąc, co dokładnie może zrobić.

Rodzaje systemów żetonowych

Klasyczny system żetonowy - jego celem jest zwiększenie częstotliwości występowania zachowań pożądaných, które pojawiają się bardzo rzadko lub wcale.

Turniej uśmiechniętej twarzy - służy do wygaszania tych zachowań niepożądanych, które pojawiają się często, jednak nie chcemy stosować konsekwencji.

Odwrócony system żetonowy - umożliwia dziecku odpracowanie ujemnego salda początkowego, dzięki wykonywaniu dodatkowych działań/obowiązków.

źródło: pixabay.com

Stosując systemy żetonowe najważniejsze jest nadanie odpowiedniej wartości punktowej zachowaniom. Im zachowanie bardziej wymagające i „cennie”, tym wyższą ma wartość punktową.

Ustalenie ilości dziennej dla danego zachowania jest o tyle ważne, że część z nich wykonać wystarczy 2 razy dziennie, a część powinno się wykonywać stosownie do sytuacji.

Podział nagród

Wraz z dzieckiem sporządzamy listę nagród, dzieląc je na:

- **nagrody duże**, np. zakup atrakcyjnej zabawki, wyjście do kina, wspólna wycieczka w ciekawe miejsce, itp. Zdobicie tego typu nagrody wiąże się z większym wysiłkiem i dłuższą perspektywą czasową - punkty są zbierane 3 - 4 tygodnie.

źródło: pixabay.com

- **nagrody średnie** - czyli takie, o których zdobycie dziecko musi się postarać - ich wartość punktowa równa się ilości punktów, które można zdobyć w ciągu 1-2 tygodni, np. dodatkowa, wybrana przez dziecko zabawa z mamą/tatą po zakończeniu zabawy podstawowej.

nagrody małe - można je przydzielać często, a ich wartość wynosi dzienną ilość punktów możliwych do zdobycia (albo ich przeważającą część np. 2/3) np. dodatkowe 30 minut zabawy na dworze, dwie baj-

(Ciąg dalszy na stronie 8)

ki na dobranoc czytane przez rodzica (lub o jedną więcej niż zazwyczaj), itp.

Dobrze jest utworzyć listę nagród w ten sposób, aby nagród małych było ok. pięciu, średnie trzy, a duże dwie.

O czym jeszcze należy pamiętać stosując system żetonowy?

- Nie odbieramy raz przyznanych punktów bez względu na zachowanie dziecka. W przeciwnym razie dziecko uzna swój wysiłek za niewiele warty skoro inne okoliczności mogą pozbawić je nagrody.
- Za pojawienie się pożądanego zachowania ujętego w zasadzie należy przyznać punkty niezależnie od tego, jak dziecko zachowuje się w innych sytuacjach.
- Nie można odebrać raz przyznanej nagrody za zebranie określonej liczby żetonów.
- Dziecko może samo zdecydować na co przeznaczy punkty – czy wykorzystuje je na mniejszą nagrodę, czy zbiera na większą. Jeśli punkty zostaną wykorzystane – automatycznie traci je ze swojego konta.
- Warto zachęcać dziecko do zbierania żetonów w celu uzyskania większej nagrody, gdyż uczy to odraczania gratyfikacji i gospodarności. Jednak na początku wprowadzania metody warto nagradzać za mniejszą ilość żetonów, tak by dziecko na koniec dnia zostało docenione.
- Nagrody muszą być tak dobierane, aby były dosta-

ecznie atrakcyjne dla dziecka i jednocześnie na miarę możliwości rodziców.

- Warto od czasu do czasu zmieniać nagrody – aby ich atrakcyjność nie malała.
- Jeśli przez pierwsze 3 dni od ustalenia zasad i sformułowania systemu żetonowego, dziecko nie zdobywa punktów to znak, że należy zmienić zasady pracy. Aby system żetonowy mógł zadziałać i przynieść oczekiwane efekty, **dziecko musi mieć możliwość osiągnięcia sukcesu.**
- Pracę nad danym zachowaniem planuje się na 1-3 miesiące. Nie warto kończyć zbyt szybko, gdyż poprzednie, złe zachowanie było utrwalone przez wiele tygodni, a więc by nawyk okazał się trwały, warto nieco przedłużyć proces zanim ogłosimy sukces.

System żetonowy – przykłady zastosowania:

- gdy chcemy wykształcić w dziecku nawyk wykonywania konkretnego obowiązku (sprzątanie zabawek, mycie zębów, grzeczne siedzenie przy stole);
- gdy chcemy zmotywować dziecko do nauki potrzebnych umiejętności (pisanie, wiązanie sznurówek, dzielenie się swoimi rzeczami);
- gdy chcemy zniwelować konkretne niewłaściwe zachowanie (rozzucanie zabawek, niewłaściwe zachowanie przy stole, bicie rówieśników, zabieranie zabawek, wybuchy złości);
- gdy chcemy wzmocnić motywację dziecka do ogólnego posłuszeństwa i zamiast straszenia go karą motywujemy nagrodą.

Opisana technika żetonowa sprawdza się nie tylko w domu, ale i w szkole czy na różnych wyjazdach, np. obozach. Może być stosowana u dzieci w różnym wieku, także w przypadku nastolatków (zbieranie żetonów za naukę i wymiana np. na nową grę, sprzęt czy dłuższe spędzanie czasu poza domem). ■

na podstawie: „Sposób na trudne dziecko” –
A. Kołakowski, A. Pisula

Miejski Zespół Szkół nr 8

Szkoła Podstawowa nr 8
ul. Prochownia 7; 38-400 Krosno
tel. 13 43 224 41; 13 47 438 21

www.sp8krosno.pl
e-mail: sp8krosno@gmail.com

Miejskie Przedszkole nr 3
ul. Prochownia 4; 38-400 Krosno
tel. 13 43 216 05; 13 47 438 22